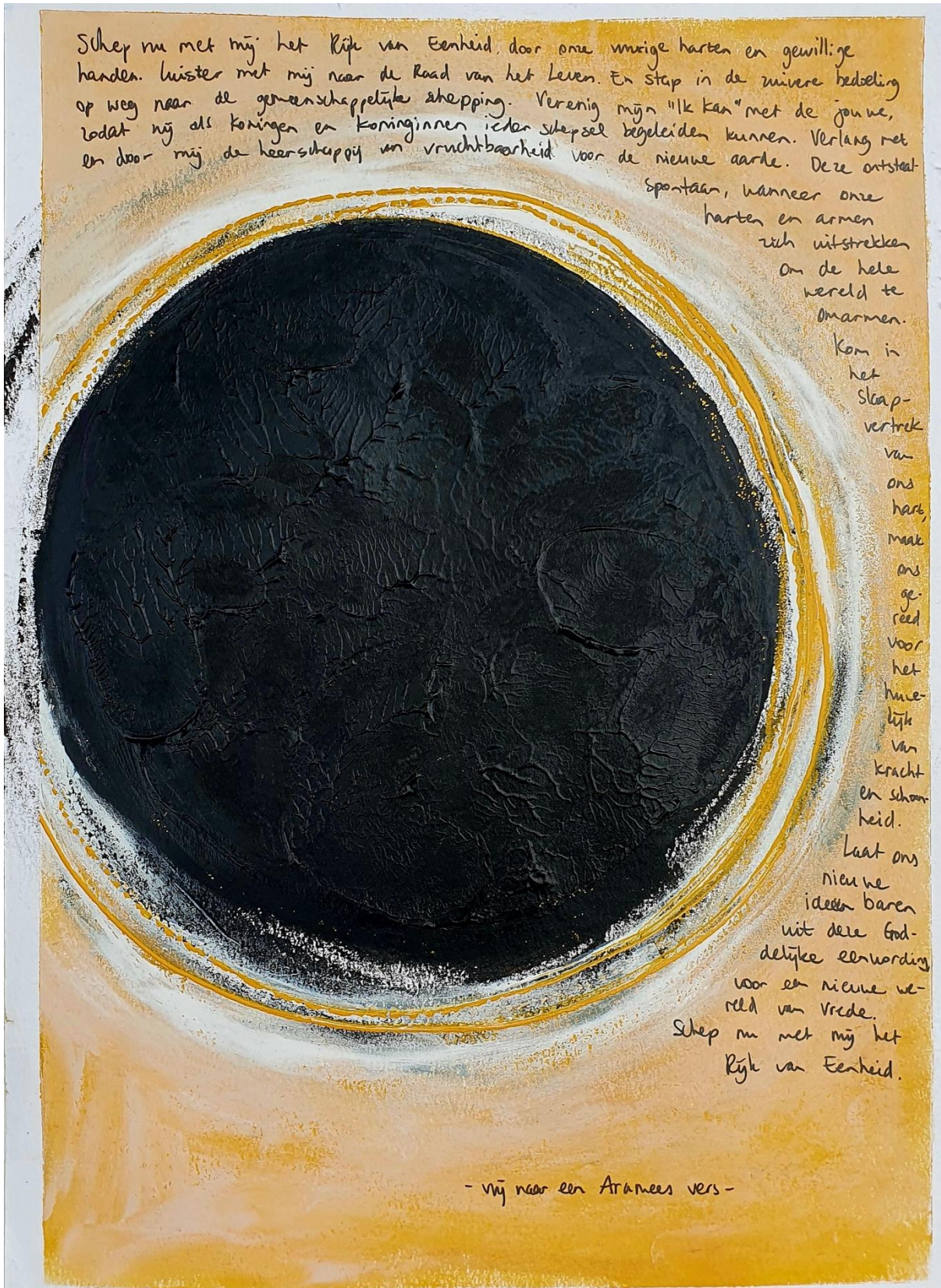

22 september 2024

Viering van Schrift en Tafel in De Duif en via Zoom

Door het donker

Voorganger: Bert van der Meer

Lector: Marian van der Meer - Gras

Piano: Stephanus Harsono

Bij de cover-afbeelding:

*"Door het donker... naar het licht slaat op het Paasverhaal.
Of op het overwinnen van je eigen persoonlijke problemen.
Die onder ogen zien vraagt veel van je. En leidt tot bevrijding."*

Schilder: Marieke Steegh, Préau, juli 2024

Openingsgebed

Schep nu met mij het Rijk van Eenheid
door onze vurige harten
en gewillige handen

Luister met mij naar de Raad van het Leven
En stap in de zuivere bedoeling op weg naar
de gemeenschappelijke schepping

Verenig mijn 'ik kan' met de jouwe,
zodat wij als koningen en koninginnen
ieder schepsel begeleiden kunnen

Verlang met en door mij de heerschappij
van vruchtbaarheid voor de nieuwe aarde

Deze ontstaat spontaan,
wanneer onze harten en armen zich uitstrekken
om de hele wereld te omarmen

Kom in het slaapvertrek van ons hart
maak ons gereed voor het huwelijk
van kracht en schoonheid

Laat ons nieuwe ideeën baren
uit deze goddelijke eenwording,
voor een nieuwe wereld van vrede

Schep nu met mij het Rijk van Eenheid

Lied: Overal zijt Gij

H.Oosterhuis/A.Oomen

Overal zijt Gij onzichtbaar gegeven,
sprekend nabij, de stilte verwacht U.
Mensen bestaan U, zien en beleven U.

Mensen van vlees, van licht en gesteente,
hard en van bloed, een vloed niet te stelpen,
mensen uw volk, uw stad hier op aarde.

Aarde is al wat wij zijn, wat wij maken.
Adem ons open, maak ons uw aarde,
uw nieuwe hemel, vrede op aarde.

Welkom en inleiding

Welkom in deze viering van de Duif op 22 september 2024. Vandaag ga ik met Marian voor in de viering. We hebben Stephanus achter de piano, Henk voor het koor, Erwin en Natalie achter de knoppen en er staan stoelen voor iedereen.

Het was de afgelopen week prachtig nazomerweer en ik ben veel buiten geweest. Het komende uur zitten we binnen en gaan we ook naar binnen, want we gaan het hebben over persoonlijke issues. Aan die persoonlijke issues zit meestal wel een donkere kant. Een zwarte kant en dat is wat je op de voorkant vindt.

Je ziet alleen ook licht aan de randen, soms nog wat aangedaan door het zwart dat er wat doorheen schemert. Om uiteindelijk uit te doven in een geel-oranje gloed waarop een Aramese tekst is geschreven waarmee we de viering zijn begonnen.

Dit schilderij illustreert dus ook het thema van de viering, “door het donker... naar het licht”. Vandaar dat we ook twee Paasliederen zingen vandaag.

Die Aramese tekst intrigeerde me, want het bevat veel elementen die we kennen uit de Bijbel. Daarnaast sprak Jezus Aramees, de gangbare taal in de regio waar Jezus leefde, vooral in Galilea en Judea in de eerste Eeuw.

Aramees was de lingua franca van het Perzische Rijk en wordt op dit moment nog gesproken door enkele gemeenschappen van Assyriërs en Chaldeeërs in delen van het Midden-Oosten (Syrië, Irak en Turkije).

Ik heb ChatGPT, het slimste jongetje van de internet-klas, gevraagd naar de oorsprong van de tekst en heb wat aanwijzingen gekregen. Meer daarover straks in de overweging.

In deze viering lezen we verder uit de brief van Jakobus, de halfbroer van Jezus en voorganger in de eerste Christengemeenschap van Jeruzalem. En uit Marcus lezen we, een tekst waarin Jezus héél blijkt te weten wat niet wordt gezegd.

En we zingen Psalm 139: Gij peilt mijn hart, Gij doorgrondt mij. Ik ben niet zo ‘psalmig’, maar deze tekst paste héél goed bij de viering van vandaag, met de ‘vleugels van morgenrood’ – en stond bovendien op het leesrooster.

We hebben prachtige liederen, ik heb er zin in, we gaan beginnen!
Ik wens ons een goede dienst!

Lied: Vroeg in de morgen

H.Oosterhuis/A.Oomen

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
nog in ons hart de dichtheid van de nacht.

Jij bent niet die wij dachten.
Uit het vuur riep ons bij naam een stem.
Wij zagen niets. Jij riep: "Ik zal er zijn."

Op licht en schaduw, bomen aan de bron,
op stilte leek die naam.
Een gloed van liefde schroeide ons gezicht.

Om wat wij hoorden (maar wat hoorden wij?),
om wat op vrijheid leek,
omdat het moest en blijven niet meer kon,

zijn wij gegaan, onstuimig en verward,
om nergens om, om jou -
om liefde over alle grenzen heen.

Een troep die sloft en zwerft, de richting kwijt.
De nagalm van een stem.
De weerklank van wat woorden in ons hart.

Een slingerende stoet naar goed wijd land.
Een eeuwenlang smal pad.
Een ademtocht, de route van het licht.

Het duizendschone schitterende licht,
een file in de nacht,
een spoor van mensen die de nacht verslaan.

Die strompelen tot waar? Tot waar jij bent,
in rusten aan de bron,
in gloed van liefde, vuur dat niet verflauwt.

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
met niets dan in ons hart: "Ik zal er zijn".

Eerste lezing: Jakobus 3,16–4,6

Wie jaloers is of zichzelf beter vindt dan anderen, leeft helemaal verkeerd, en zorgt overal voor onrust.

Nee, echte wijsheid krijg je van onze God. Je laat zien dat je wijs bent als je leeft zoals God het wil. Wijze mensen leven namelijk in vrede met iedereen. Ze zijn geduldig en gehoorzaam. Ze zijn goed voor anderen. Ze behandelen alle mensen gelijk, en ze zijn altijd eerlijk. Ze doen alleen maar goede dingen.

Mensen die goede dingen doen en in vrede leven met iedereen, zorgen overal voor recht en vrede.

Jullie hebben felle discussies en maken steeds ruzie met elkaar. Weten jullie hoe dat komt? Dat komt doordat jullie luisteren naar je eigen slechte verlangens.

Alles wat een ander heeft, willen jullie ook hebben. Jullie zijn jaloers, zo jaloers dat je die ander wel zou willen doden. Dan zoeken jullie ruzie en strijd. Maar het levert niets op, jullie krijgen niets. Want als je iets wilt hebben, moet je God erom vragen, en dat doen jullie niet. Trouwens, als jullie God iets zouden vragen, zouden jullie het toch niet krijgen. Want jullie zouden het met een verkeerde bedoeling vragen, alleen maar voor je eigen plezier.

Jullie zijn God ontrouw geworden. Omdat jullie luisteren naar je slechte verlangens, zijn jullie vrienden van deze wereld geworden. Maar een vriend van deze wereld is een vijand van God! In de heilige boeken staat:

«God heeft ons het leven gegeven. Daarom moeten we hem trouw blijven, anders wordt hij jaloers.» En dat staat er echt niet voor niets!

God is goed voor mensen die hem trouw zijn. Daarom staat er ook in de heilige boeken: *« God straft mensen die zichzelf belangrijker vinden dan anderen. Maar hij is goed voor mensen die zichzelf onbelangrijk vinden.»*

Lied: Psalm 139

H.Oosterhuis / A.Oomen

Gij, Gij peilt mijn hart, Gij doorgrondt mij,
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gij kent mijn gedachten van verre,
mijn reizen en trekken, mijn rusten.

Mijn wegen, alle, zijn U bekend
ieder woord dat komt op mijn lippen,
onuitgesproken nog, Gij hoort het al.

Achter mij zijt Gij en voor mij uit.
Gij legt Uw handen op mij.
Dit is wat ik niet kan begrijpen,
niet denken, dit gaat mij te boven.

Hoe zou ik Uw adem ontkomen,
waarheen vluchten voor uw Aangezicht.
Beklim ik de hemel, daar zijt Gij,
daal ik af in de aarde, daar vind ik U ook.

Had ik vleugels van morgenrood,
vloog ik over de verste zeeën,
ook daar Gij, uw hand,
uw rechterhand die mij vasthoudt.

Zou ik roepen: "Duisternis bedek mij,
licht verander in nacht,"
voor U bestaat de duisternis niet-
Voor U is de nacht even licht als de dag,
de duisternis even stralend als het licht.

Uw schepping ben ik in hart en nieren,
Gij hebt mij geweven in de schoot
van mijn moeder.
Ik wil U bedanken daarvoor,
dat Gij mij ontzagwekkend gemaakt hebt.

Mijn ziel en gebeente door U gekend.
In mij was niets voor uw ogen verborgen,
toen ik werd gevormd in het diepste geheim,
prachtig gevlochten in de schoot van de aarde.

Ik was nog ongeboren, Gij had mij al gezien
en al mijn levensdagen stonden in uw boek,
nog vóór Gij er één had gemaakt.

Gij, eeuwige, peil nu mijn hart,
doorgrondt mij,
toets mijn verborgen gedachten.

Ik ben toch niet op een doodlopende weg.
Leid mij voort op de weg van uw dagen.

Tweede Lezing: Marcus 9,30-37

Jezus en de leerlingen gingen weer verder. Ze reisden door Galilea. Maar Jezus wilde niet dat iemand dat te weten kwam. Want hij was bezig om zijn leerlingen iets uit te leggen. Hij vertelde: 'De Mensenzoon zal uitgeleverd worden aan mensen die hem zullen doden. Maar drie dagen later zal hij opstaan uit de dood.' De leerlingen begrepen het niet. Maar ze durfden niet te vragen wat Jezus bedoelde.

Jezus en de leerlingen kwamen in Kafarnaüm. Toen ze thuis waren, vroeg Jezus aan de leerlingen: 'Wat liepen jullie onderweg te bespreken?' Maar de leerlingen durfden niets te zeggen. Want ze hadden gesproken over wie van hen de belangrijkste was.

Jezus ging zitten en riep de twaalf leerlingen bij zich. Hij zei: 'Wie de belangrijkste wil zijn, moet zichzelf op de laatste plaats zetten. En hij moet alle anderen dienen.'

Jezus zette een kind midden in de groep. Hij sloeg zijn arm om het kind heen en zei: 'Als je bij mij hoort, dan moet je juist voor de minst belangrijke mensen aandacht hebben. Zoals voor zo'n kind. Want wat je voor de minst belangrijke mensen doet, dat doe je voor mij. En niet alleen voor mij, maar ook voor God, die mij gestuurd heeft.'

Overweging

Het openingsgebed uit het begin van de viering roept op "om met mij te luisteren naar de Raad van het Leven en te stappen in de zuivere bedoeling op weg naar de gemeenschappelijke schepping". De 'mij' in dit gebed is de voorganger in gebed. Het roept verder op om "onze harten en armen zich uitstrekken om de hele wereld te omarmen". Er staat niet: alle gelovige mensen. Niet: alle mensen van goede wil. Niet: alle Christenen/Joden/Islamieten.

Daarmee vraagt het ons om ons open te stellen voor iedereen. Alles in dit leven, alle mensen. Dat klinkt als een opdracht, een grote opdracht. Een hele grote opdracht als je gewend bent klein te denken. We komen hier aan het eind van de overweging op terug.

Eerst: de Brief van Jacob

De schrijver van de brief van Jacob was niet de apostel Jacobus, de zoon van Zebedeus. En ook niet Jacob, de zoon van Alphaeus die dichtbij Jezus stond.

Het was Jacob de halfbroer van Jezus, die de eerste leider van de Christengemeenschap was in Jeruzalem. Hij leidde de eerste Christengemeenschap met wijsheid gedurende 20 jaar. In deze 'brief van Jakobus' heeft hij zijn lessen, of wijsheden, opgeschreven, vol met metaforen en oneliners.

Er zijn twaalf korte lessen over hoe je zou moeten leven. We lazen er twee. "Mensen die goede dingen doen en in vrede elven met iedereen, zorgen overal voor recht en vrede". En: "God straft mensen die zichzelf belangrijker vinden dan anderen. Maar hij is goed voor mensen die zichzelf onbelangrijk vinden."

Dat tweede vinden we ook terug in de lezing uit Marcus, waar de leerlingen praten over wie van hen de belangrijkste is, en dat aan Jezus niet durven te bekennen. Jezus doorziet hen en zet een kind midden in de groep. Hij slaat zijn arm om het kind heen en zegt tegen hen: “Als je bij mij hoort, dan moet je juist voor de minst belangrijke mensen aandacht hebben. Zoals voor zo’n kind. Want wat je voor de minst belangrijke mensen doet, dat doe je voor mij. En niet alleen voor mij, maar ook voor God, die mij gestuurd heeft.”

Niet te belangrijk

Waarom is het zo belangrijk om jezelf niet te belangrijk te vinden?

Omdat je anders het grotere plaatje mist. Je ziet dan niet, bijvoorbeeld, dat als jij aandacht hebt voor dat kind, dat dat kind, als ie zelf ouder is, ook aandacht zal hebben voor de kinderen die dan leven. En aandacht voor jou te hebben als jij zelf ouder bent. En dat je niet alleen dát kind voedt, maar ook het kind in jou, want we weten allemaal vast nog wel hoe het voelt om als kind genegeerd te worden, of als minder of onbelangrijk te worden weggezet.

En door dat te doen nodig je anderen uit om datzelfde te doen.

Je zet dus een keten aan reacties in werking door jezelf wat minder belangrijk te maken. En dat proces, om jezelf te distantiëren van je gevoelens, je verlangens, je emoties, dat is een pijnlijk proces. Dat vraagt van je dat je innerlijk werk doet. Innerlijk werk gaat over stilstaan bij de moeilijkheden in je leven. Waar je boos over bent, of verdriet over hebt, wat je mist. Dat je die gevoelens aankijkt, hélemaal doorleeft en dan verder gaat. Dat is volgens mij de “Raad van het Leven” uit het openingsgebed, waar we naar moeten luisteren.

Burn-out

Zo zag ik mezelf lang als iemand die heel veel aankon, veel energie had, ook goed tegen stress kon. Alleen kon ik pas genezen van mijn burn-out toen ik dat beeld losliet, en toegaf dat er grenzen voor mij bestonden, en dat ik het niet alleen kon, dat ik hulp nodig had om eruit te komen. Ik voelde me in die periode kwetsbaar, onmachtig ook, vervreemd van wie ik was, niet wetend wie ik zou worden. In het donker. En als het echt donker is, weet je ook niet of het ooit nog licht zal worden. Dan is het fijn als je iemand naast je hebt die jou over het licht vertelt. Ik merkte dat het pas anders werd toen ik de hulp volledig aanvaardde, omarmde. Niet naïef, als een sprookje waarin je moet of wilt geloven, maar in een accepteren van “dit is het, hiermee ga ik het doen”.

Hoe is dat voor jou? Heb jij issues in je leven waar je steeds tegenaan loopt, die zich aan je opdringen, maar die je steeds behendig weet te ontwijken, onderdrukken of negeren?

Als je dat aangaat, dat innerlijke werk, dan los je je issues op voor jezelf, voor de generatie vóór je én de generatie ná je. Net als in het voorbeeld met het kind dat ik net noemde.

Talenten en functies

Je wordt dan een mens met talenten en functies, in plaats van een ego met armen en benen. Je kunt je ineens afvragen wat ervoor nodig is om als vader te functioneren voor je kinderen, in plaats van je aangevallen, gekrenkt, te voelen door hun puberaal gedrag. Dan kun je aan je partner aangeven wat jij nodig hebt om je goed gevoed, gezien en erkend te zijn, in plaats van je te ergeren aan datgene dat hij of zij in jouw ogen steeds fout doet. Je kunt naar je werk kijken als het uitoefenen van een ambt, hoe jij jouw

talenten en jouw plek het beste kunt inzetten voor de organisatie waar je voor werkt, in plaats van je af te vragen of je wel genoeg verdient, dat je collega er een potje van maakt en je je baas niet respecteert.

Jouw leven doet ertoe om wat je betekent voor anderen. Jouw leven is verbonden met dat van je vader en moeder, broers en zussen, buurman en buurvrouw, collega en concurrent, partijgenoot en oppositie, vriend en vijand, vervolgde en vervolger.

Dat is het universum waar wij ons in bewegen, alleen zien we het nog niet altijd...

Zee van mogelijkheden

Kortom: er valt een hele wereld weg van gedoe en gekakel. In plaats daarvan komt een zee van mogelijkheden waaruit je kunt kiezen met je hart, uit liefde. Dan krijg je zicht op jouw plaats in de geschiedenis van je familie, je vrienden, je gezin. Jouw plaats in de eeuwigheid, zo je wilt. Ik verwacht overigens niet dat ik hiermee ooit klaar zal zijn, al verwacht ik ook niet dat ik er na mijn dood verder mee zal gaan.

En met die noot wil ik jullie uitnodigen om met mij te gaan luisteren naar het eerste deel van Pianosonate nr. 14, die bekendstaat als de Mondschein-sonate, oftewel 'de sonate van Maneschijn'.

Ik heb Stephanus gevraagd om deze te spelen, omdat ik in het eerste deel, dat vol zit met donkere tonen, ook een neergang en een opgang beluister, dus ook 'door het donker naar het licht'. En omdat de maan, die het licht van de zon weerkaatst, een baken kan zijn, een herinnering in de nacht dat er licht is, zelfs als het om je heen helemaal donker is. En ook omdat de maan belangrijk is voor de schilder van vandaag.

Moge het zo zijn.

Muzikaal Intermezzo

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Geest
van leven en liefde,
ver aan mij vooraf,
royaal aan mij vooruit,
maar ook in mij aanwezig.
Soms noem ik Hem God,
maar het liefste
noem ik Haar Schepper.

Ik geloof in mensen,
gedreven door de Geest,
die mij vóórleven
wat leven betekent
en wat liefde vermag.
Daarom geloof ik in Jezus
en in zoveel anderen
die leefden en leven zoals Hij.

Ik geloof in de Gemeenschap van de Geest:
mensen die samen zich oefenen
in recht doen en vrede stichten,
in breken en delen.

Ik geloof in het goede,
dat wij nu eens verbergen
dan weer openbaren.
En ik geloof dat het goede
het kwade zal overleven;
dat niet het laatste woord
zal zijn aan de dood,
maar aan het leven en de liefde.
Amen.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke of jaarlijkse bankafschrijving. Je kunt een bijdrage doen door de QR-code te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van tien euro is ingevuld, dat kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk dank voor je gift.

Stichting De Duif

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

En mogelijkheid voor de 'zoom-deelnemers' om een intentie uit te spreken.

Tafelgebed - Verenigd rond deze tafel.

- V: Eeuwige, Onnoembare,
wij zijn verenigd rond deze tafel,
jonge mensen en oude mensen,
met een hart vol vreugde en geluk,
een hoofd in de wolken,
maar soms ook vol zorgen en twijfel.
Daarom gaan wij tot U, krachtige en tedere
en vieren de maaltijd niet uit gewoonte,
maar uit behoefte.
- A: U bent als een Vader,
Vervuld van wijsheid en liefde.
U bent als een gids en ons baken,
volhardend, troostend,
geduldig, beschermend en bemoedigend.
Help ons om met hart en ziel
te waken over de kostbaarheden
en al het goede in de wereld,
opdat wij het ongeschonden kunnen doorgeven.

- A: U bent als een Moeder,
vervuld van tederheid en moed,
want U houdt ons in Uw sterke armen,
zoals een moeder haar kind.
Zo kennen wij ònze opdracht:
elke dag te groeien in liefde
tot mensen die U kunt liefhebben.
Mensen die het goede zoeken.
Die hart en ziel hebben voor elkaar.
- V: Wij danken U, omdat U ons een sterke gids hebt gegeven
op de weg die leidt naar volkomen voltooiing,
waar we samen zijn met U
en met allen die ons zijn voorgegaan.
- A: Wij danken U, Onnoembare,
voor die ene mens, Jezus,
die alle dagen vooropliep,
zichzelf durfde te geven.
Hij was onze gids-ten-leven,
een schouder om tegen te leunen,
brood voor onderweg.
- V: Dat heeft Hij ons voorgedaan
op die laatste avond voor Zijn lijden,
toen Hij met Zijn leerlingen aan tafel ging.
Hij nam het brood en pakte de beker wijn.
Deze tekenen deelde Hij rond,
terwijl Hij zei: “Neem er allemaal van,
want zo heb Ik mijn leven ten dienste van allen gesteld.
Doe dit in Mijn naam en Ik blijf bij je.”
- A: Eeuwige, Onnoembare,
verenigd rond deze tafel,
brengen wij ons deze symbolen in herinnering.
Hierin herkennen wij de kracht van uw liefde,
de kracht van uw zachtheid en wijsheid.
- V: Zegen ons, dat wij handen en voeten geven
aan uw aanwezigheid in deze wereld.
Dat wij elkaar niet met lege handen laten staan,
dat wij op weg naar U toe vrienden worden.
Van dag tot dag komen wij vol vertrouwen tot U.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Jezus was verbonden met de mensen om hem heen. En deelde brood en wijn als symbool van het delen van zijn leven. Hun levens. Onze levens. Als je gaat zien dat jouw leven is verbonden met dat van álle anderen, de mensen voor je en de mensen na je,

de mensen naast je en mensen ver weg, dan is delen een teken van leven. In de Duif is iedereen welkom aan de tafel. Wie je ook bent, waar je ook vandaan komt en wat je ook gelooft, je deelt dit uur met ons en daarmee ben je verbonden. Je bent welkom om met ons te delen. Komt dan, want alles is gereed.

Gedachten bij het thema

Er zijn nog drie lijntjes die ik niet had uitgewerkt in de overweging. Wat een rijkdom hè! Om te beginnen de prachtige voorbereiding voor de viering die we hadden afgelopen maandag. We bereidden daar drie vieringen voor en gingen daar onder leiding van Erwin in drie keer twintig minuten prachtig in gesprek, ook over het thema van deze viering. We deelden daar levensverhalen die aangaven dat als je het lijden aangaat en deelt, dat dat dan leidt tot openheid, tot bevrijding. Dus dankjewel wie daar waren, dank voor het delen, jullie verhalen gaven vorm aan mijn voorbereiding van vandaag.

Dan noemde ik in de inleiding nog de Psalm die we zongen, Psalm 139, Gij peilt mijn hart. De psalm vertelt het verhaal van een levenslange reis met de Eeuwige. En de passage die me raakte “Had ik vleugels van morgenrood, vloog ik over de verste zeeën, ook daar Gij, uw hand, uw rechterhand die mij vasthoudt.”

Het morgenrood betekent dat de nacht net is geweest en de dag begint: door het donker naar het licht. Verder “vloog ik over de verste zeeën” – een eindeloze zee, een peilloze diepte en een donkere nacht staan symbool voor de moeilijkheden van ons leven waarmee we ons geen raad weten. Daar het vertrouwen te hebben dat er een hand is “uw rechterhand, die mij vasthoudt” is een troostende gedachte.

Tenslotte heb ik ChatGPT gevraagd naar de oorsprong van het Aramese gebed. De resultaten daarvan heb ik afgedrukt op het inlegvel, want dat voert te ver om jullie nu nog mee te vermoeien. Het was een leuke en interessante zoektocht.

Het onderzoek van ChatGPT naar de oorsprong van de Aramese tekst

ChatGPT gaf aan dat hij wilde zoeken in de Peshitta, dat is het oude en nieuwe testament in het Aramees, hij zag daar al direct parallellen tussen Genesis, Psalmen, Jesaja en (het begin van) het Johannes-evangelie. Ook dat het een paar weken in beslag zou nemen om met de resultaten te komen. Dat verbaasde me, omdat ik gewend was dat deze dienst direct, met hooguit enkele seconden vertraging, de resultaten zou geven. Drie weken geleden had ik die tijd, dus heb ik gevraagd dat onderzoek uit te voeren. Met de verwijzingen naar de Peshitta kwam ChatGPT niet echt verder, wél met het onderzoek naar Christelijke Mystici, zoals hij ze noemde.

Zo kwam dit thema komt terug in de werken van Meister Eckhardt (1260-1328, Duitsland), een prominente middeleeuwse mysticus. In zijn preken benadrukt hij het loslaten van het ego om te verenigen met het goddelijke.

Sommige van zijn uitspraken werden als kettters beschouwd omdat ze impliceerden dat de ziel één kan worden met God op een manier die volgens sommigen te ver ging. In 1326 werd een onderzoek gestart door de inquisitie in Keulen. Hij verdedigde zijn leer, maar stierf (1328) voordat het proces was afgerond.

Johannes van het Kruis (San Juan de la Cruz, 1542-1591), een andere mysticus, schreef “De Donkere Nacht van de Ziel”. Daarin beschrijft hij een proces waarin de ziel wordt gezuiverd

om tot eenwording met God te komen. De term "donkere nacht van de ziel" die Johannes van het Kruis populair maakte, verwijst naar de periode van spirituele leegte en verlatenheid die iemand kan ervaren tijdens het proces van geestelijke groei en transformatie. Hij werd heilig verklaard (1726) en uitgeroepen tot kerkleraar (1926). Teresa van Avila (1515-1582, Spanje), die Johannes van het Kruis ontmoette in 1567 en met hem samenwerkte, beschrijft in "De Innerlijke Burcht" de reis van de ziel naar het innerlijke kasteel. Hierin beschrijft ze het spirituele pad als een reis door verschillende kamers van een innerlijk kasteel, waarbij elke kamer staat voor een hogere graad van spirituele ontwikkeling. De laatste kamer, de "zevende woning", vertegenwoordigt de uiteindelijke eenheid met God. De fases van deze reis zijn vergelijkbaar met de oproep in onze openingstekst om spirituele eenheid te bereiken door hart en ziel te verenigen in een zuivere bedoeling.

Teresa werd heilig verklaard (1622) en uitgeroepen tot kerkleraar (1970)

Was getekend: ChatGPT

Onze Vader

H.Oosterhuis/T.Löwenthal

Onze Vader verborgen,
uw naam worde zichtbaar in ons.
Uw koninkrijk kome op aarde,
Uw wil geschiede.
Een wereld, met bomen tot in de hemel,
waar water, schoonheid en brood,
gerechtigheid is en genade
waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen,
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,
breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst kome wat komt.
(laatste regel herhalen)

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Zie ook de achterpagina van dit liturgieboekje.

Lied: Dan zal ik leven

H.Oosterhuis/A.Oomen

Het zal in alle vroegte zijn, als toen.
De steen is weggerold.
Ik ben uit de grond opgestaan.

Mijn ogen kunnen het licht verdragen.
Ik loop en struikel niet.
Ik spreek en versta mijzelf.
Mensen komen mij tegemoet -
wij zijn in bekenden veranderd.

Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De ochtendmist trekt op.
Ik dacht een dorre vlakte te zien.
Volle schoven zie ik, lange halmen,
aren waarin de korrel zwelt.
Bomen omranden het bouwland.
Heuvels golven de verte in,
Bergopwaarts en worden wolken.

Daarachter, kristal geworden, verblindend,
de zee die haar doden teruggaf.

Wij overnachten in elkaars schaduw.
Wij worden wakker van het eerste licht.
Alsof iemand ons bij naam en toenaam
heeft geroepen. (2x)

Dan zal ik leven. (3x)

Zegenbede

Petra Kerssies / Tom Löwenthal

- V. Ga nu allen heen in vrede met woorden van een ver verleden
gezegend gij met Abraham, Sara, Hagar, Ismaël en Isaak.
- A. Moge de Levende ons zegenen en behoeden.
Moge zijn aangezicht ons verlichten
en ZHIJ ons genadig zijn.
Dat ZHIJ met ons is
en wij in vrede leven.

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in Gewone Taal
© Nederlands Bijbelgenootschap 2014
Na de viering ben je van harte welkom voor een kopje koffie of thee en
een goed gesprek! Voor de Zoomers is er gelegenheid om met elkaar na te
praten.

Orde van Dienst (Wijzigingen voorbehouden) Aanvang 10.30 uur

Zondag	Voorganger	Agenda
29 september	Henk Kemper	<i>In de Amstelkerk en via Zoom</i>
6 oktober	Noud-Lodewijk van Poppel	In de Duif en via Zoom
13 oktober	Jan Meijer	In de Duif en via Zoom
20 oktober	Hans Ernens	In de Duif en via zoom
27 oktober	Bert van der Meer	<i>Uitsluitend via zoom</i>
3 november	Diana Vernooij	In de Duif en via zoom

Voor de laatste actuele informatie, zie www.deduif.net/agenda

Het Duifkoor zingt wekelijks in de viering, o.l.v. de dirigent Henk Kemper, op afwisselende zondagen begeleid door onze pianisten Irina Ursu-Antonova en Stephanus Harsono.

Het koor verwelkomt altijd graag nieuwe leden! Lijkt het je leuk om mee te zingen, neem dan contact op met de dirigent via het algemene e-mailadres, of via een van de koorleden.

Het koor repeteert wekelijks in het muziekgebouw Platform-C, Amstelveen.

Het Groene Boek waarin u persoonlijke intenties kunt schrijven ligt bij de entree van de kerk.

De intenties worden tijdens de viering voorgelezen.

Elke zondag houden wij een collecte bestemd voor de kosten die we als gemeenschap moeten maken om wekelijkse vieringen te kunnen houden.

Elke **2de zondag** van de maand is er een 2e collecte, bestemd voor het door de gemeenschap gekozen jaardoel: in 2024 is dat ten gunste van de stichting Opkikker. Deze stichting biedt lichtpuntjes aan gezinnen met een langdurig (jong) ziek gezinslid. Dit doormiddel van een *Opkikkerdag* of Opkikkerweken. Zie voor meer informatie www.opkikker.nl

Het Solidariteitsfonds is er als jijzelf of een jou bekende 'Duif' hulp nodig heeft.

Voor vragen hierover kun je bij één van de bestuursleden terecht of meldt je vraag per mail via onderstaand adres.

Periodiek wordt ons blad "Het Groene Licht" verspreid. Heb je zin om ook eens een stukje te schrijven, kopij kunt u aanleveren bij Angela van der Marck. Of per mail op het algemene e-mailadres (zie hieronder).

Iedere eerste en derde **maandagavond** van de maand is er van 20:00 tot 21:00 uur een openbare Liturgievergadering, deze vindt plaats via Zoom. Hierin worden de vieringen voorbereid voor de komende twee vieringen.

De Zoomcode voor die vergadering is: <https://us02web.zoom.us/j/86209078507>

Informatie bij de coördinator liturgie: Natalie Hakhoff, zij is bereikbaar via het algemene e-mailadres.

Oecumenische Basisgemeente "De Duif", Utrechtsedwardsstraat 7 1017 WB Amsterdam.

IBAN: Rabobank: NL20 RABO 0173 6297 92.

De Duif op Internet: Neem gerust een kijkje op de website www.deduif.net daar vind je de meest recente informatie. E-mail: info@deduif.net